

Latijn-moderne talen 3de graad

De studierichting Latijn-moderne talen 3de graad

1. De studierichting in de matrix

Graad	3de graad
Finaliteit	D-finaliteit
Domein	Domeinoverschrijdend
Samenstelling	MD + SMD

2. Korte beschrijving van de studierichting

Latijn-moderne talen is een sterk theoretische studierichting in de doorstroomfinaliteit. Ze combineert een brede algemene vorming met een uitgebreid aanbod Latijn en een uitgebreid pakket moderne talen. De leerlingen verwerven via het lezen van authentieke teksten een dieper inzicht in de cultuur van de klassieke oudheid en latere periodes. Ze bestuderen taal als systeem vanuit een historisch en vergelijkend perspectief. Daarnaast verdiepen ze hun communicatievaardigheden in het Duits, Engels, Frans en Nederlands. De studierichting daagt hen ook uit op het vlak van verschillende componenten van het wetenschapsdomein moderne talen.

3. Leerlingenprofiel

Leerlingen Latijn-moderne talen tonen voor het geheel van de vorming inzicht in complexe leerinhouden, leggen vlot verbanden tussen leerinhouden en kunnen logisch redeneren. Ze verwerven complexere leerinhouden in een beperkt tijdsbestek.

Ze zijn verbaal-linguïstisch sterk en hebben een sterk taalgevoel. Ze analyseren taal op een abstracte manier en gaan op een gestructureerde manier om met talen. Ze vinden het fijn om zich te verdiepen in het Latijnse taalsysteem en de Romeinse cultuur. Ze drukken zich graag vlot en gepast uit in verschillende moderne talen en willen teksten in het Latijn ontdekken en zoeken naar een gepaste vertaling. Ze zijn nieuwsgierig naar andere culturen en zijn geboeid door literatuur en een analytische benadering van literaire teksten. Ze hanteren talige en literaire concepten op een abstracte manier.

4. Specifiek voor de studierichting

- Latijn
- Uitgebreid pakket moderne talen: Engels, Frans, Nederlands: taalsystematiek, taalverwerving en taalontwikkeling, taalvariatie, communicatieve vaardigheden en literatuur
- Duits

4.1 Nederlands

Dit overzicht geeft de verschillen aan tussen het leerplan B+S voor deze studierichting en het leerplan B+ voor o.a. Grieks-Latijn.

	B+	B+S
Communicatie en informatie	Een geschreven tekst schriftelijk samenvatten	Mondelinge en schriftelijke teksten samenvatten
Literatuur	Literatuuranalyse, meer literaire concepten en teksten met een grotere gelaagdheid	Literatuuranalyse, extra literaire concepten en teksten met een grotere gelaagdheid
		Evolutie van literatuur en de plaats die ze inneemt in de maatschappij
Identiteit in diversiteit		+ Aspecten van talige diversiteit
		+ Taalverwerving en taalontwikkeling
Taalstelsel		+ Taal- en redekundige analyse van zinnen
		+ Relatie tussen taalgevoel, taalnorm en taalwerkelijkheid
		+ Registergevoeligheid van fonologische, morfologische, syntactische, semantische en lexicaal aspecten
		+ Gelijkenissen en verschillen tussen talen

4.2 Engels en Frans

Dit overzicht geeft de verschillen aan tussen het leerplan B+S voor deze studierichting en het leerplan B+ voor o.a. Grieks-Latijn en het leerplan B+S'' voor de richting Moderne talen.

	B+	B+S	B+S'' Moderne talen
Communicatie: receptie, productie en interactie	Tekstkenmerken en minimumvereisten (ERK richtsnoer B1+)	Tekstkenmerken en minimumvereisten (ERK richtsnoer B1+)	Tekstkenmerken en minimumvereisten (ERK richtsnoer B1+)
		Samenvatten	Analyse van tekststructuur en -opbouw, herformuleren van teksten en notities nemen
Identiteit in diversiteit			+ Elementen van taalvariatie en interculturele verschillen in communicatie
		+ Literatuuranalyse	+ Literatuuranalyse
Literatuur		+ Interactie over de relevantie van literaire teksten voor de samenleving	+ Interactie over de relevantie van literaire teksten voor de samenleving
Taalstelsel	Kenniselementen (ERK richtsnoer B1+)	Kenniselementen (ERK richtsnoer B1+)	Kenniselementen (ERK richtsnoer B1+)
		Taal- en redekundige analyse van zinnen en woordvorming	Taal- en redekundige analyse van zinnen en woordvorming
		Gelijkenissen en verschillen tussen talen	Gelijkenissen en verschillen tussen talen
			Invloed van context op betekenis
Taaltechnologie			Taaltechnologische middelen

4.3 Geschiedenis

Deze tabel geeft de verschillen aan tussen het basisleerplan voor de domeingebonden studierichtingen en het leerplan B+ voor deze studierichting.

	Basisleerplan	B+
Historische vraagstelling	Identificeren van een historische vraag.	Formuleren van een onderzoekbare historische vraag.
Bronnenonderzoek	Criteria: betrouwbaarheid en bruikbaarheid.	Criteria: betrouwbaarheid (met aandacht voor de standplaatsgebondenheid van de maker, het perspectief van de maker, het doelpubliek, de functie en het beoogde effect), bruikbaarheid, representativiteit, presentatie.
	-	Verklaring voor verschillen tussen twee historische bronnen over hetzelfde onderwerp.
Relatie verleden-heden-toekomst	-	Formuleren van een antwoord op actuele maatschappelijke fenomenen op basis van historische argumenten.

5. De modellessentabel

Algemene vorming	III,1	III,2	Specifieke vorming	III,1	III,2
Godsdienst	2	2	Duits	2	2
Aardrijkskunde	1	1	Engels B+S	3	2
Geschiedenis (B+)	2	2	Literaire analyse en taalkunde		
Lichamelijke opvoeding	2	2	Frans B+S	3	4
Natuurwetenschappen	2	1	Literaire analyse en taalkunde		
Wiskunde	2	3	Latijn	4	4
			Nederlands B+S	4	4
Onderliggend aan algemene en specifieke vorming				III,1	III,2
Realisatie leerplandoelen GFL en LP Financieel-economische vorming				1*	1*

* De leerplandoelen van het GFL en van het leerplan Financieel-economische vorming kunnen worden gerealiseerd via schooleigen projecten, door een of meer leerplandoelen te integreren in vakken van de algemene of de specifieke vorming of door een aantal leerplandoelen samen onder de vorm van een vak aan te bieden (zoals Artistieke vorming/Esthetica, Mens & samenleving), of door een combinatie van voorgaande mogelijkheden.

Het is geenszins de bedoeling om het GFL als één afzonderlijk vak te realiseren. Dergelijke benadering zou voorbijgaan aan het gemeenschappelijk en funderend karakter van het leerplan. De tijd die voor het GFL en het LP FEV in de modellessentabel wordt voorzien, heeft tot doel duidelijk te maken dat ook voor de realisatie van die leerplannen onderwijstijd nodig is. Afhankelijk van de keuzes die een school maakt, zal het voorziene lesuur in de schooleigen lessentabel een eigen invulling krijgen.

Suggesties complementair gedeelte^o	4	4
Esthetica		
Filosofie		
Mens & samenleving		
Schooleigen keuzes:		
- Een vak van de algemene vorming van de studierichting		
- Een vak van de specifieke vorming van de studierichting: Duits, Engels, Frans ...		
- Schooleigen curriculum		
...		

^o Indien de school ervoor kiest om verplichte leerplandoelen aan te bieden in een of meer lesuren van het complementair gedeelte, dan maken die lesuren samen met de relevante lesuren van de algemene of de specifieke vorming voorwerp uit van het onderzoek van de onderwijsleerpraktijk m.b.t. die leerplandoelen door de onderwijsinspectie.

Totaal algemene en specifieke vorming	32	32
De modellessentabel geeft door middel van een richtcijfer aan hoeveel onderwijstijd doorgaans nodig is om de verplichte leerplandoelen met voldoende diepgang te kunnen realiseren. Afhankelijk van de eigen specifieke context kan de school zelf keuzes maken en meer of minder lesuren aan een bepaald vak spenderen.		
- Wanneer eenzelfde leerplan van de specifieke vorming in dezelfde finaliteit voor meerdere studierichtingen geldt, dan wordt het vak in eenzelfde kleur gearceerd.		
- In de D-finaliteit geldt voor een aantal vakken bovenop de minimumdoelen basisvorming en ter versterking van de basisvorming een beperkt aantal specifieke minimumdoelen. In dat geval vind je bij de vakbenaming de toevoeging (B+).		

6. Infrastructuur

Cf. algemene vorming

Specifieke minimumdoelen 3de graad

De studierichting is inhoudelijk verwant met de volgende studierichtingen in de 3de graad D-finaliteit:

- Latijn-wetenschappen;
- Latijn-wiskunde.

Latijn-moderne talen	Latijn-wetenschappen	Latijn-wiskunde
Algemene doorstroomcompetenties		
Generieke doorstroomcompetenties		
Historisch bewustzijn: uitbreiding		
Moderne talen		
Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek - sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten - taalverwerving en taalontwikkeling		
Nederlands: - taalsystematiek - literatuur - communicatieve vaardigheden: mondelinge teksten samenvatten Inclusief algemene uitbreiding	Nederlands: algemene uitbreiding	
Frans en Engels: - communicatieve vaardigheden: teksten samenvatten - taalsystematiek - literatuur inclusief algemene uitbreiding	Engels en Frans: algemene uitbreiding	
Duits: - communicatieve vaardigheden - taalsystematiek - literatuurbeleving		
Klassieke talen		
Latijn en/of Grieks: - taalsystematiek - literatuur - cultuurgeschiedenis		
Wiskunde		
	Uitgebreide wiskunde i.f.v. wetenschappen	Gevorderde wiskunde
Biologie		
	Uitgebreide biologie	Pakket uit de uitgebreide biologie
Chemie		
	Uitgebreide chemie	Pakket uit de uitgebreide chemie
Aardwetenschappen		
	Uitgebreide aardwetenschappen	
Fysica		

	Uitgebreide fysica	Pakket uit de uitgebreide fysica
STEM		
	Onderzoeksvaardigheden wetenschappen	
Informaticawetenschappen		
		Informaticawetenschappen: algoritmen en programmeren

Doorstroomprofiel na de 3de graad

Latijn-moderne talen	Latijn-wetenschappen	Latijn-wiskunde
<p><i>Geesteswetenschappen</i> Taal- en Letterkunde, Toegepaste taalkunde, Gecombineerde studiegebieden (Afrikaanse talen en culturen, Oost-Europese talen en culturen, Oosterse talen en culturen, Taal- en regiostudies)</p> <p>Archeologie en Kunstwetenschappen, Geschiedenis, Godgeleerdheid, Godsdienstwetenschappen en Kerkelijk recht, Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen</p>		
	<p><i>Natuurwetenschappen</i> Architectuur, Industriële wetenschappen en Technologie, Productontwikkeling/ Architectuur, Biotechniek, gecombineerde studiegebieden (digital design), Industriële wetenschappen en Technologie</p> <p>Wetenschappen (Biochemie en biotechnologie, Biologie, Chemie, Geografie, Geografie en geomatica, Geologie), Biomedische wetenschappen, Biotechniek, Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Farmaceutische wetenschappen, Sociale gezondheidswetenschappen / Gezondheidszorg</p>	<p><i>Natuurwetenschappen</i> Architectuur, Industriële wetenschappen en Technologie, Productontwikkeling, Toegepaste wetenschappen, Toegepaste biologische wetenschappen / Architectuur, Biotechniek, gecombineerde studiegebieden (digital design), Industriële wetenschappen en Technologie</p> <p>Wetenschappen (Computerwetenschappen, Fysica, Fysica en sterrenkunde, Informatica en Wiskunde) / Gezondheidszorg</p> <p>Geneeskunde, Tandheelkunde, Diergeneeskunde</p>
<p><i>Sociale wetenschappen</i> Psychologie en Pedagogische wetenschappen / Gecombineerde studiegebieden (Pedagogie van het jonge kind), Sociaal-agogisch werk</p> <p>Gecombineerde studiegebieden (Global communication, International Affairs, Sociaal-economische wetenschappen), Politieke en Sociale wetenschappen, Rechten, Notariaat en Criminologische wetenschappen / Onderwijs</p> <p>/ Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (Journalistiek, Communicatiemanagement)</p>	<p><i>Sociale wetenschappen</i> Psychologie en Pedagogische wetenschappen / Gecombineerde studiegebieden (Pedagogie van het jonge kind), Sociaal-agogisch werk</p> <p>Gecombineerde studiegebieden (Global communication, International Affairs, Sociaal-economische wetenschappen), Politieke en Sociale wetenschappen, Rechten, Notariaat en Criminologische wetenschappen / Onderwijs</p>	

Het doorstroomprofiel maakt een koppeling met de meest logische vervolgopleidingen per studierichting en ondersteunt zo de selectie van bepaalde wetenschapsdomeinen waarvoor specifieke minimumdoelen werden ontwikkeld. Het is in de eerste plaats een werkdocument voor het ontwikkelproces van de specifieke minimumdoelen. Het doorstroomprofiel heeft geen impact op de eigenlijke studiekeuze die leerlingen uiteindelijk zullen maken.

Bij het vastleggen van de doorstroomprofielen zijn in de eerste plaats hele studiegebieden geselecteerd. Wanneer binnen een bepaald studiegebied enkel een selectie van opleidingen relevant is, dan staat die selectie tussen haakjes na het studiegebied opgesomd.

De studiegebieden zijn gebundeld op basis van inhoudelijke samenhang. Een schuine streep binnen een cluster (/) verduidelijkt of het gaat om academische of professionele bacheloropleidingen: links van de schuine streep staan de academische bacheloropleidingen en rechts ervan de professionele bacheloropleidingen.